

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

Dr. Lemberger Ármin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak

Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr. Hirdetések jutányosan számítatnak.

Pénzintézetek ellenőrzése.

Abból az alkalmából, hogy a kis-czellai és újvidéki takarékpénztár oly szomorú válságba jutott, nemcsak időszerű, de polgáraink jól felfogott érdekében felette kívánatos azon kérdéssel foglalkozni, hogy miképpen és mely eszközök által lehetne a pénzintézetek működése felett alapos ellenőrzést gyakorolni, hogy hason válságok, melyek súlyosan sújtják polgártársainkat, ne fordulhassanak elő.

Ha visszapiillantunk a közelmúltba, hosszú sorozatát lehetne felemlíteni azon pénzintézeteknek, melyek évek hosszú sorain át hamis mérlegekkel vezették félre a jóhiszemű közönséget és végre is a dolog bukással végződött. — És ama szegény iparosok, kereskedők vagy mondjuk nap-számosok, kik véres verejtékkel kuporgatták össze azt a néhány száz forintot, hogy családjaikról és öreg napjaikról némiképp gondoskodjanak, s kik feltétlen bizalommal viseltettek az illető pénzintézetek iránt, egy szép napon arra virradtak, hogy azok a fáradsággal megkeresett és nélkülözött forinatok vagy egészben vagy nagy részben elvesztek.

Itt van a vagyonbukott „Szegedi Általános Takaréktár” szomorú példája. Mily nagy népszerűségnek és bizalomnak örvendett ezen pénzintézet nemcsak Szegeden, hanem az egész Alföldön. — Nem volt esztendő, hogy fényes eredményű mérleggel ne lépett volna a nyilvánosság elé. És mi lett a vég? Bukás. A betevők nagy nehezen és hosszú idő múlva kapták vissza betétjüknek 36 %-át.

Hát a Csabai hatalmas takaréktár bukása hány családot tett tönkre?

Nem czélom, hogy ezen szomorú dolgokat felelevenítsem, hisz evvel bizonyára sok sajtó sebet érintek. Hanem igenis rámutatni akarok arra, hogy ezen bajokon nemcsak segíteni kell, de segíteni lehet is.

A kereskedelmi miniszterium volna hivatalra arra, hogy kellő ellenőrzést gyakoroljon, még pedig olyképpen, hogy nevezett miniszterium kebelében egy *ellenőrző hivatal* létesítessék, melynek egyedüli hivatása az volna, hogy az összes pénzintézetek működését és évi mérlegeit átvizsgálják és ellenőrizzék.

Tekintettel azonban a pénzintézetek nagy számára, nagyobb központi helyeken, mint például: Arad, Szeged, Miskolcz, Pozsony, Kolozsvár kerületi felügyelőségeket kellene szerveznie olyformán, hogy az összes oda beosztott pénzintézeteket ellenőrizze. Ezen felügyelőséghez tartozna minden pénzintézet évi mérlegét — 4 héttel a közgyűlés előtt — jóváhagyás és technikai szempontból való átvizsgálás végett beterjeszteni. Ha már most ezen beküldött mérleg az előző évekkel összehasonlíttatik és ha valamilyen szabályellenes eltérés mutatkozik, akkor a felügyelőség felvilágosítást, esetleg vizsgálatot rendel el.

A beküldött mérlegben három felügyelői bizottsági tagnak, kik azonban részvényesek nem lehetnek, *hanem kizárólag a kerületi felügyelőség által kirendelt szakemberek*, — igazolniok kell természetesen azt, hogy a mérlegben kimutatott tételeket a könyvekkel és az eredeti értékekkel össze-

hasonlították és minden tekintetben egyezőknek találták.

A főszűly arra fektetendő, hogy a felügyelő bizottság tagjai se részvényesek se érdekelték ne legyenek, mert gyakran előfordul az, hogy a felügyelő urak vagy *szakemberek* vagy pedig a jó barátság révén, melylyel a bank vezetősége iránt viseltetnek, szemel hunynak kisebb dolgokkal kezdődő szabálytalanságok előtt és sokszor e barátság folytán aláírják a mérleget anélkül, hogy a kellő ellenőrzést gyakorolták volna.

Azt hiszem kormányunk ezen igen fontos kérdést illetőleg nem fog közönyt tanusítani, mert nemzetgazdasági szempontból is ugyszólván kötelessége örködni a polgárok vagyona felett, kerüljön az bár államháztartásunknak némi pénzaldozatába.

Csak nemrégiben szervezte a földművelési miniszterium az állattenyésztési felügyelői — jól dotált és kevés fáradsággal járó állásokat.

Nem akarom azt mondani, hogy arra nem lett volna szükség, hanem azt határozottan állíthatom, hogy pénzintézeti felügyelők sokkal szükségesebbek lettek volna és sokkal nagyobb szolgálatot tehettek volna eddig is, mint az állattenyésztési felügyelőurak.

E tekintetben szíves figyelmébe ajánlom kereskedelemügyi miniszterünknek, — ki fogékony ilyenek iránt, — Angolország és Németország példáját arra nézve, hogy az ottani kormányok mily erélylyel és szigorral őrzik ellen a pénzintézeteket és részvénytársaságokat.

Herczeg János.

TÁRCZA.

Tövises kérdések.

Írta: Bodrogi Lajos.

A *Frémissements*-t játszotta a leány.

Valami obskurus zeneszerző legújabb opuszát, holmi szalondarabot; átvetett balkéz, tremolós triolák, hajmeresztő variációk lomha fantáziával készített akadályversenyét. A *Balaton háborúgása*, a *Szűz imája*, meg a *Venezzei kornevél* kétségbeesztően utszéli zagyaléka ömlött ki a drága zongorából. A mely hangokon zugó zongora három aranyozott lábát széjjel vetve méltatlankodással tűrte megaláztatását.

De csak a darabra haragudott, nem a játzójára. Amit az ismeretlen zeneszerző sohasem hihetett, sohasem remélhetett; a művészi lélek teremtő, átförmáló erejével játszotta a cikornyákat a leány. A *Frémissements* valóban egy hatalmas szenvedélyben égő lélek megremegése lett.

Cigarettyájából fehér füstkarikákat fujva hallgatta a leányt a völgyéne. A karikák mintha kérdőjelekké, majd meg fölkiáltó jelekké formálódtak volna a szalonnak az esthajnal sárgás fényétől átészirt levegőjében.

A kérdőjelek kérdezték:

— Mire való ez a fölösleges ömlengés, ez a szentimentális ábrándozás?

A felkiáltó jelek pedig majd hogy hangosan nem kiabáltak:

— Istenem, hallgass már; untatsz, te esunya teremtés!

Hanem azért, mikor a darabot befejezte a leány (a völgyéne hozta, azért játszotta), esztogó tapsokat vert ki finom, fehér tenyerével a völgyéne. Az apró gyémántokkal tarkázott, széles arany abrones csak úgy tündökölt az ujjai közt. A jegygyűrűje volt; drága, új divatu láncszeme annak a bilincsnek, amelyről azt hitte a leány, hogy rózsákból van. A völgyéne persze már jó eleve meggyőződött, hogy teljes fajsúlyu,

drága aranyból való az a lánc; sok-sok százeczetket érő, de neki azért mégis csak rablánc.

Mert rabsgyj fenyegette, egy egész életre szóló, azt a deli legényt, aki aranyzinóros atilláját félig kibombolva — talán hogy szabad utal engedjen egy unatkozó sóhajtsanak — most hirtelen felugrott a guggolójáról (a legtávolibb sarokba tolt, onnan rohant előre), és a feleje siető leányt komikus áradozással megölelve, kiáltott:

— Pompás, nagyszerű! Az én Lenkém igazán költő a zongorán!

A leány remegő odaadással borult a völgyéne keblére. Remegésében volt valami az imént clesendült hangok bánatos elhalásából: olyan öntudatlan, olyan tiszta volt. Nagyon szerette azt az embert; olyan jó volt a keblén pihennie.

Pedig nem volt jussa hozzá, hogy ennek a deli, szép legénynek a keblén pihenjen. Alig ért a kardkötőjén túl, olyan apró teremtés volt szegényke. Apró és sovány; a beteges színű, barna bőr szinte megfeszült csontos arczán; száraz volt és korai ráncokkal fenyegetett. Egyszóval igazán nagyon esunya leány volt.

A völgyéne ellenben maga volt az élet. Keresz és magas; arczán majd hogy ki nem esattant az egészség; izmaiban csak úgy ficzánkodott a rugalmas életerő. Szőke, selymes bajusz merészen előreállt; hosszú, kitarló munkával szoktatta így asszonyesábitónak, lánybolondítónak.

Az östermészert egész tiltakozó erejével bizsergett végig a szép ember testen, mikor az a esunya leány reabőrult; de azért illő ceremóniával magához ölelte, piruló két arczáját két keze közé szorította, úgy illesztette jól kiszámított, udvarias csókját a leány homlokára és susogta a fülebe:

— Lenkém, szerettek!

Mert hiába azért ember az ember, hogy felszabadítsa magát a természet lenyűgöző törvényei alól. Ez a zarnok természet elől menekül a társadalomba, amely csinál a számára kényelmes, új törvényeket. „Szeress, és légy boldog”, mondja a

régi törvény. „Házasodjál, hogy boldogulj”, diktálja az új paragrafus.

Alsólábányi Labányi Gida pedig engedelmeskedett a paragrafusoknak. Ha engedelmeskedett akkor, amikor végig kellett strázsálni a hideg téli éjszakákat, maga sem tudta miért, maga sem tudta kinek, hogyne engedelmeskedett volna most, amikor alkalma esett egy egész hosszú életet végig mulatnia?

— Lenkém, szerettek, susogta újra és szinte örült, mennyire rászolgált a hosszú, nyugodt életre, amikor a leány fölpillantó nézésében meglátta azt a végtelen boldogságot, amely könyező csillogással ragyogott azokban a mások olyan fénytelen, semmit sem mondó szemekben. Szinte szép lett a leány attól a lángoló tekintettől.

Boldog susogásuk áthallatszott a nyitvahagyott ajtón a másik szobába, a hol a mama ült, a leány mamája. Szép, magas, barna, asszony; alig látszott meg rajta, hogy férjhez menő leánya van. A kandallóban szikrákat hányt a zsarátnok, ugy világította a téli alkony bus homályába merült szobát, amelynek szürke világossága ablaka előtt ült az asszony és hímezett.

Pattogott a szikra a zsarátnokban és pattogott a hímzőtű a kifeszített erős vásznon. Szép, színes tűzkarikákat rajzolt a szikra a kandallóban; piros, lüszszínű virágokat rajzolta tü a vásznon.

Egy elhamvadó életnek a játéka mindakettő. Piros, sárga, kék gomolyagokban hevert a kis asztalkán a hímző selyem, abból festette azokat a virágokat az asszony. Türelmes, figyelmes öltésekkel húzgálta a színes szálakat, mintha egy új élet virágos boldogságát akarná festeni velük.

Nem a maga életéét. — a leányáét.

Mert az ő élete az az egyszínű, szürkés vászondarab volt, amelyre munkás kezekkel mások életének a boldogságát kellett festenie.

Az apját, az anyját, az urát, a leányáét. Nyugodt, mosolygó arczal hajolt munkájára, ugy húzott egy színes szálát abba a vásznonba.

Helybeli és vidéki hírek.

Ápr. 11-ének ünneplése városunkban

Az áll. tanítóképző nyilvános ünnepélyvel szentelte meg ápr. 11-ét, mely ünnepélyt Mihalitska István tanár emlékbeszéde nyitotta meg. Résztvettek az ünnepélyen a gyak. iskola tanulói is, kik a „Hazám, hazám” című népdalt adták elő, míg Kvanduk Bertalan IV. o. tanuló Komócsy József „Király-ének”-ét szavalta. Az ifjúság kebeléből Hrusztek Károly IV. o. és Zsiványovits Géza II. o. tanítónövendökek emelték a műsor hatását, egy-egy alkalmi költeménnyel. Az előbbi Ábrányinak „Márczius 15-én”, az utóbbi pedig Vajda Jánosnak „A behún” című költeményét szavalta. Az énekar Hubay „Zengjen a dal” és Erkel „Király himnus”-át adta elő. Az emlék-ünnepet az ifjúsági zenekar zárta be, Müller Józsefnek 1848-ból eredő ügyesen és nagy hatással előadott „Jászkun induló”-jával.

A bajai ág. hitv. ev. elemi népiskola az 1848. évi törvények szentesítésének 51. évfordulója alkalmából f. hó 11-én d. e. az iskolahatóság és díszes közönség jelenlétében emléknapot tartott. Tíz óraker hálaadó istentisztelet volt, mely után az ünnepők az iskolahelyiségben gyülekeztek. Itt az ünnep sorrendje a következő volt: 1. „Királydal.” Szendy Árpádot. — Énekeltek a tanulók. 2. „Ünnepi beszéd.” Tartotta Beyer Károly tanító. 3. „Hazám.” Költemény Lévy Mihalýtól. — Szavalta Mojzes István IV. o. t. 4. „A magyar nemzet újjászületése.” Beszéd Jókai Mór után. Elmondta Eichardt Károly IV. o. t. 5. „A magyar zászló.” Költemény Pósa Lajostól. — Szavalta Schuhmacher Jenő IV. o. t. 6. „Himnus.” Erkel Ferenczről. — Énekeltek a tanulók. 7. Záróbeszéd. — Tartotta Taubinger Rezső iskolaszéki elnök.

Az izr. hitközség iskolái is nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a 48-iki törvények szentesítésének 51-ik évfordulóját. Az ünnepély a polgári iskola dísztermében reggel 12 órakor vette kezdetét díszített közönség jelenlétében. A „Himnus” elnevelése után Güns Ernő polg. isk. IV. osztályának tanulója szavalta el Ábrányi Emilnek „Erős hit” című nagy lendülettel megírt, hazafias költeményét. — Utána Kun Lajos polg. isk. tanár úr esztelte egy tartalmas, költői hasonlatokban gazdag, szép beszédben a márcziusi eseményt és azok szentesítésének nagy fontosságát. A „Szózat” elnevelésével e minden tekintetben fényesen sikerült lélekemelő ünnepély véget ért.

A közép Duna hidja. Azon nyugtalanító hírekkel szemben, melyek utjabban ismét a közép Dunának Baja-Bátaszéknel leendő áthidalása tárgyában szárnyra kelték, örömmel és megnyugvással regisztráljuk a „Pesti Napló” f. hó 11-én megjelent számából merített következő hírt: Kintűnő forrásból értesülünk arról, hogy a kereske-

delmi miniszteriumban munkába vették a Baja és Bátaszék közt építendő Dunahíd tervezésének ügyét. A miniszter rendeletére első sorban egybegyűjtik az erre vonatkozó régebbi iratokat és tervek és ezeknek felhasználására fogják megajteni azokat a számításokat, melyek a közép-Duna áthidalására és az arraméno vasúti összeköttetés létesítése esetén bekövetkező új forgalmi viszonyokra vonatkoznak. A nagyjelentőségű ügy előkészítése most már remélhetőleg gyorsabb lépésekkel fog haladni. *Időközben szerkesztőségünk is oly közvetlen adatok birtokába jutott, melyek alapján megerősítjük ama hírt, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumban a híd ügye beható tanulmány tárgyát képezi.*

Jubileumi ünnepély. Az a jubileumi ünnepély, melyet a bajai kir. járásbírószág tisztikara Báldy László kir. telegkönyvezető tiszteletere államszolgálatának negyed százados jubileuma alkalmából f. hó 8-án rendezett szép ovaczióvá alakult a köztiszteltnek örvendő, érdemes tisztviselő személye iránt. Az ünnepély delutánján a járásbírószág tisztikara és az ügyvédi kar számos tagja egybegyűlt a jubiláns hivatalos helyiségében és neki emlékül egy értékes aranyórát nyújtott át. A Casino helyiségében este rendezett társasvacsorán a járásbírószág tisztikara és az ügyvédi kar, valamint a jubiláns számos jó barátja és tisztelője vett részt. Az ügyvédi kar részéről felköszöntőt mondott a jubilánsra Hesser Gyula ügyvéd és lapunk felelős szerkesztője dr. Lemberger Armin. Szamosy Béla m. kir. adótárnok pedig szellemes, humoros felköszöntőben az ünnepelt családját éltette.

Nagy benzín robbanás egy gyógyszerteráiban. Nagy szerencsétlenség történt — írja b. almási tudósítónk — f. hó 8-án közönségünkben, a melynek alighanem lesz ember áldozata is. A gyógyszerész és egyik cselédje súlyos betegnek fekszenek, ez utóbbinak felépüléséhez kevés a remény. A szerencsétlenségről a következő tudósításunk számol be: A b. almási piac téren egy kisebbben épületben van Gschösser Ede gyógyszerterá. A gyógyszerterá alatt pinchezhelyiség van, a mely szintén ennek elzárta szolgál, a hol gyógyszereket, benzint és mindenféle eszközt tart a gyógytár tulajdonosa. Delelőtt kifogyott a benzín és Gschösser leküldte a pinchézbe a cselédleányt, hogy hozza fel a mintegy 20 liternyi benzint tartalmazó üveget. Az üvegből a gyógyszerész töltött a mennyire szüksége volt s a többi visszaküldte úgy, hogy még körülbelül 15 liter maradt az üvegben. A mikor a cselédleány az üveget visszavitte, ez valamihez hozzáütődött, összetört s a benzín kifolyt. A leány azonban eltitkolta ezt gazdája előtt. Úgy három óra tájban ismét dolga akadt a gyógyszerésznek a pinchézben s a cselédleánnyal együtt lementek. A leány elől nem kezében az égő gyertyával s alig hogy kinyitották az ajtót s azon belelétek, óriási dörgés hallatszott, a gáz meggyulladt. A robbanás következtében az egész épület

megrúzkodott, a falak megrepedeztek, a gyógyszerteráiban az üvegek és más felszerelések a földre hullottak, a gyógyszerék nagyrésze elpusztult, az ajtókat és ablakokat a légnyomás kiszakította, a gyógyszerész és a cselédleány súlyos égési sebekeket szenvedtek, az előbbinek keze és arca összeégett, az utóbbinak teste és testrészei szenvedtek nagyobb sérüléseket, úgy hogy felépüléséhez kevés reményt fűznek. A robbanásra összefutottak a környék lakói és a szerencsétleneknek segítségére siettek, míg az időközben odaérkezett orvos a sebeket kötözte be. A gyógyszerteráiban iszonyu pusztítás nyomai láthatók, a kár 400 forintra tehető. Az eset után a b. almási járásbírószág részéről megtörtént a hivatalos vizsgálat annak kiderítése végett, hogy kit terhel a vetkes gondatlanság.

Telegkönyvi hatóság Bács-Almásan. A m. kir. igazságügyminiszter a bács-almási kir. járásbírószágnak 1899. évi június hó 1-én telegkönyvi hatósággal történt felruházásával kapcsolatosan a telegkönyvi betétszerkesztő munkálatok foganathatóságát a nevezett kir. járásbírószág mint telegkönyvi hatóság területére nézve elrendelte.

A szántovaiak áttérése hivatalos világitásban. Bács-megye alispánja a márczius 18-iki közgyűlés elé terjesztett jelentésében a következőleg emlékszik meg a szántovaiak áttéréséről: „Ugyanitt elengedhetlen kötelességemnek tartom a tekintetes törvényhatósági bizottságnak bejelenteni, miszerint Szántova községében a sokáé ajku lakosság tulnyomó része f. hó 12-én a róm. kath. vallásról a gör. kel. vallásra tért át. Ezen áttérési szándék annak idején a bajai főszolgabíró által hozzászólva bejelentetve, f. évi február 20-án 4602. szám alatt kiadott rendeletben felhívta a jelentést tevő főszolgabírót, pühatolja ki s jelentse be hozzám, miiben rejlik tulajdonképen az oka az áttérési szándéknak, mily lépések történtek az áttérés foganatosítása iránt s vajjon az illetők időközben nem tettek-e le áttérési szándékukról. Ezen felhívásomra a járási főszolgabíró folyó hó 6-án 19 res szám alatt jelentette, miszerint az áttérés egyedül főoka az, miszerint a szántovai magyar ajku lakosságának a kalocsai szentszékhöz 1897-ben benyújtott abbéli kérelmük folytán, hogy a Szántova községében eddig divott isteni szolgálat javukra megváltoztassék, a kalocsai egyházi főhatóság az eddigi szokást megváltoztatta és pedig akként, hogy a magyar és sokak ajku lakosságának egyenlő számú mise szolgáltat ki. Az egyházi főhatóság ezen határozata óta a sokak ajku lakosság miután ezen határozatot magára nézve sérelmesnek tartotta, — templomba nem járt.

Rendőri hírek. F. hó 12-ikére virradóra Schneider Jánosné Rókusz-utcai ablakán át ismeretlen tettes behatolt, egy ezüst evőkanalat, egy nagy tájpiját és néhány értéktelen tárgyat ellopott. A lopással Pandur János rovott multu cipész segéd gyanúsítottik, ki 12-én Bajáról ismeretlen

Derült szemmel kísérte a munkát — és a szülei boldogságára gondolt. Szegény emberek voltak; az apja valami tizedrendű napszámosa egyik miniszteri bírónak. Elbetegesedett, nyugalmába helyezték. A nyugdíja pár száz forintjával kellett tartania, nevelnie három apró fiát és őt, a felesperedett leányt. Felnevelni őket és vigyázni, hogy ne deklaszálódjanak.

Mert az öreg Csenkei büszke ember volt; leányát csak nem adhatta más emberek szolgálatába?

Kopottan járt és koplalt, hogy nevelhesse a gyermekeket.

„Legyenek önállók, szokta mondani, és tegegyenek számot az emberek között.”

Mikor egyszerre csak kéro került a házba.

Uj, fényes szálát fűzött tujébe az asszony, és folytatta a munkát. Pedig könyg gyűlt a szemébe, bánatos, lemondó könyű; de ő csak fűzette abba a szürkes vászonba mások életének a boldogságát; most az urát.

A kéro gazdag volt és öreg, de bolondul beleszeretett a szép Csenkei Klárikába.

Valami vidéki nagybirtokos, akit első házassága szerencsétlenné tett. Eladta a birtokát, hogy gondatlanul élhessen a fővárosban. És ime, nyakába szakadt a legnagyobb gond; szürkülő fővel szerelmes lett újra.

Mert Klárka szép volt és jó; szép leányt, szép asszonyt sokat látott az öreg Ballay Pál, de jöt csak ezt az egyet — olyan ritkák hiszen — ezt az egyetlent.

És Klárka boldoggá tette ezt az embert és boldoggá az övét mind.

Olyan gyönyörködve nézte a Ballay Pál felesége, milyen szépen illenek azok a fényes selyemszálak arra az erős, szürkés vászonra.

Szinte kipirult a munkája sikerétől, büszke, nemes homlokára derült mosolygás űlt, amikor a legfényesebb, a legpirosabb selyemszálát fűzte a tujébe.

Életük békés volt és nyugodt. A rengeteg nagy házban jól elfértek; apa, anya, testvérek. Kényelmes jólétben, nem, gazdagságban éltek — de elvonultan. A fiatal asszony nem a kísértésektől

félt, hanem az ura nyugalmát féltette. Hü feleség volt és jó anya — és megelegetett nagyon.

Mert anya lett.

Hogy megremegett az a piros szál az asszony finom, gondos kezében, hogy minél szebb rózsabombót himezen beléle a vaszonra!

Lenke felölt — és nem lett szép; jó barátrnői egyenesen esunyának mondták. De gazdag lett nagyon és okos, ügyes; jó barátóinek az örömet csakis ez rontotta meg.

Amikor utjába került ez a Labányi Gida; a legkitünőbb lovas, a legjobb lövő, a legvidámabb pajtás, a legfessőbb huszártiszt.

És ez a páratlan ember holmi bálon vagy nyári mulatságon — hiszen ügyes embernek minden alkalom jó — lehajolt ahhoz a csunya Ballay Lenkéhez — és azt mondta neki, hogy — szerettek.

És a csunya Ballay Lenke elhítte neki, mert hát igazán nagyon, de nagyon megszerette.

Megszerette igaz nőiességének egész odaadásával — megszerette úgy, amint az az ő erős, igaz anyja szerethetett volna, ha adatott volna neki szeretnie.

Ballay Pál megérdezte a feleségét:

— Odaadjuk a leányt ennek az ugrifülesnek? A szegény leány utána hal, ha ellene leszünk.

Ballay Klári pedig felelte:

— Odaadjuk, mert szereti ezt az embert; és én tudom, hogy meghalna nélküle.

Még egy szál selymet fűzött tujébe az asszony, szép, fehéren ragyogó selyemszálát és úgy tüzdeltte egyív a két szálát és nézte, nézte, hogyan formálódnak egymás mellett a hivalkodó színű piros virág, az epedő, szelid fehér lilium.

— Csak összeillenek, csak együtt maradjanak, gondolta, amint tüzte-tüzte abba a szürkés vászonba annak a legnagyobb boldogságnak a színes szálait.

Amikor a szalonban csak elhallgatott a susogás. Kard esőrrént, ahogy a daliás huszártiszt sietve felkötötte és arájával a karján a mama előtt állt Labányi Gida.

— Lenke marasztal a vacsorára, mondta,

— de nem lehet. Megigérttem, hogy felolvassok a tisztí kaszinóban.

Labányi Gida nem mondott igazat. Labányi Gida sohasem olvasott semmit és sohasem olvasott fel senkinek.

— Pá mama, mondta vig kedvvel és derekasan megrázta a mama kezét

Le is ütötte vele a himzörámát szerencsésen.

— Ah, pardon, bocsánat, mondta; — utoljára elrontom még a mama egész munkáját.

Majd az arájához hajolt és okosan kimért, jég hideg csokot nyomott a homlokára.

Amint a gardirozó mamák előtt nem is illik másképpen.

A leány egész testében megremegett a csók érintésére. Pillantása kigyúlt szegény, szürké szemében; sovány két arczára piros tűz lobbant fel és a maga-magát feláldozó boldogság odaadásával kísérte a völégényét az ajtóhoz és susogta: — Isten, vele, Isten vele; holnap a viszontlátásra!

Az anyja sokáig nézett utánuk. A szoba homályos levegőjében még most is látta a fényt, amely annak a csunya, vézna lánynak a szemében kigyúlt; az igazi boldogság fényét, amely egy pillanat, amely egy örökkeovalóság.

Felelte a himzörámát — hiszen az a szeleburdi ledobta — hogy tovább fesse azon a vásznon annak az életnek a boldogságát.

Megnyomta a villamos lámpa gombját és folyt-folyt a zsarátok szikráinak pattogása közt a szorgalmas munka.

Két kérdést fűzött most abba a szürkés vászonba; nem virágos; tövises kérdéseket. Nem mert megfelelni rájuk, féltette lemondó életének nyugodt esendőségét, békés egyformaságát a felelettől. Azt kérdezték azok a tövises azon a vásznon:

— Ki boldogabb; az-e, akit mindenki szeret, de aki sohasem szerethetett; vagy az, aki szeret, csak egyszer, csak egy pillanatig, de igazán szeret, ha mindjárt nem is szereti senki semmiféle szerelmmel?

irányban eltávozott. — *Gyurákovits* Mihály nap-számot a rendőrség f. hó 13-án letartóztatta, ki a m. évben Mannhold Gyula kárára elkövetett lopás után megszökött s most került kézre. Nevezett a mohácsi kir. jbróság is lopás büntetése miatt körözött.

Sztojkovics Zachariás felmentve. Sztojkovics Zachariás zombori kereskedő ismeretes gyujtogatási bűnügyében a napokban a kir. kuria is felmentő ítéletet hozott.

Öngyilkos tanító. B.-Petrovosszellón Molnár Imre nyug. tanító, a ker. Népbank igazgatója főbe lőtte magát. A derek munkás embert idegbaja vitte e tetterre, a melyet az utóbbi napokban ketes spekulációk súlyosbítottak. Temetése szerdán d. u. volt nagy részvét mellett. A „bács-tiszavidéki tanító egyesület” koszorút helyezett a ravatalra és küldöttsegíleg képviseltette magát.

A paksi vásár napja. A kereskedelemügyi miniszter *Hahn* Gyula paksi vásárbíró és a község kérelmére megengedte, hogy a Pakson május hó 16-án és 17-én tartani szokott vásár *ez idén kivételesen május hó 9-én és 10-én tartassék meg.*

Megrögzött öngyilkos jelölt. Manojlovits Lázó b.-szót.-tamási vagyonos földbirtokos f. hó 6-án a magtárban felakasztotta magát, de kocsi idejében észrevette gazdájának eltűnését, utána sietett és még elég jókor érkezett, hogy életét megmenthette. Másnap reggel azonban Manojlovits újabb öngyilkossági kísérletet követett el. Mig ugyanis neje a piácson járt, egy késsel a nyakát akarta elvágni; de a kés — ugylátszik — nem volt elég éles a borzalmas mütéhez, mert csak a bőrt metszette át, a mit a gyorsan előhívott orvos hamarosan összevarrt. Az öngyilkosság oka, hír szerint gyógyíthatatlan betegségben rejlik.

Leforrázta magát. Láng József palánkai lakos 8 hónapos gyermeke, miután az anya kitálalta a levest, a gyermek, hogy, hogy nem magára borította a tálat és leforrázta magát. A szerencsétlen egyedüli fiú-sebei üszkösödésbe mentek át, minek következtében meghalt.

Szerencsés aljárásbíró. Apatinból írják lapunknak, hogy dr. Mészöly István, az ottani járásbíró aljárásbírója, az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán 40.000 forintot nyert.

Elvágta a vonat. A f. hó 7-én este Szabadkáról Belgrádba közlekedő gyorsvonat Kiszegyes és Feketehegy között a nyílt pályán elütött egy 300 frtot erő lovat és testét darabokra szag-

gatta. A husdarabok a kerekéhez tapadtak úgy, hogy a gyorsvonat kénytelen volt megállni.

Merénylet. B.-Feketehegyen husvét szombati hajnalban aláváló merényletet követtek el Dietrich Frigyes regalebérő ellen. Dietrich az utczába nyíló depózobában ült s vásári czedulákat bélyegzett, midőn valaki az üvegajtón keresztül valószínűleg pisztolyból kívülről rálőtt. A lövés közvetlen mellette repült el, úgy, hogy egy szem serét kabátja vastag gallérjába fúródva akadt meg, de szerencsére őt nem érte. A merénylet futás közben többen látták, de a homályban nem ismerték fel; üldözése pedig senki sem gondolt, a házbeliek a kiállott ijedség folytán, az utcajárók meg azért, mivel a lövést tűzi jelnek gondolták. A tettest erőlyesen nyomozza a rendőrség.

Halálos búcsúcsók. Ador Sándor, a halasi gymnasium 5. osztályu tanulója a husvét szüneteket növére Tóth Antalné sz. Ador Erzsébet, a sztanisici rendőrzvezető nejejénél töltötte. A szünetek egyik délutánját vadászati kirándulásra akarta felhasználni. El is készült a vadászatra és puskáját vállára vetve, növérehez ment, ki ágyban fekvő beteg volt, hogy tőle elbúcsúzzék. Lehajolt növérehez, hogy megcsókolja, e közben puskája el-sült, a töltés növére fejébe fúródott és rögtön halálát okozta.

A gyilkos szerető. Zomborban a mult heten majdnem végzetes kimenetelű tetterre velemedett Balog Katalin leányzó. Szerelmes volt egy ottani legénybe, ki azonban nem viszonozta érzelmeit s e miatti bánatában kedvesét kilesve, egy könyhakkal orozva leszúrta. A legény oly súlyos sérülést szenvedett, hogy állapota aggasztó. A leány ellen a bűnvádi eljárás megindított.

Tűz. Bács-Almásón a napokban éjjel kigyuladt Benkovics Lujza nádfüdeles háza és teljesen leégett. A kár körülbelül 350 frt, a mely azonban megterül, mert biztosítva volt.

Gyilkosság az országúton. Ujvidekről írják: Szerdán este a begecsi országúton haladó munkások az ut mellett árokban egy férfi hulláját találták. Jelentést tettek az előjáráságnak, mely a helyszínén megjelenvén, a hullában Berezickin Avram személyét ismerte fel. Minden valószínűség szerint gyilkosság áldozata volt, mert mindenről meg lett fosztva. A nyomban megindult nyomozásnak idáig még nincs eredménye.

Szinészet.

Vasárnap este a „Hortobágyi virtus” került színre. Maga az előadás ellen nem volna kifogásunk, mivel úgy *Palágyi* mint *Murányi* és *Lónyai* feltűnően jól oldották meg feladatukat, de a darab maga olyan volt, hogy az a nyolez szal „publikum”, amely az oldalsorokon kényelmesen elhelyezkedt is jobb szeretett volna otthon lenni.

Hétfőn a „Gésákat” adták negyedszer és ismét zsufolt ház előtt. Fényes tanubizonyoságot volt ezen felt ház annak, hogy a mi közönségünk nem oly rossz mint azt lefesteni szeretnénk, mivel az ismert jó daraboknál mindig megtölti a nézőteret. Nem a közönségben van a hiba, hanem a directorban, ki magára vessen akkor, midőn a közönség egy „Hortobágyi virtust” nem akar „végigélvezni”, míg a Gésáknál négyszer is megtölti a házat. A darab menete sokkal rosszabb volt mint az előző előadásoknál, minek oka főleg abban rejlik, hogy az új társulat még nem igen szokott össze. Csupán a régiék *Deák* és *Pálffy* arattak bőven tapsot, míg ellenben *Szepesi* Mimózája szomorú látvány volt, melynél visszasírtuk a mi kedves *Galyasi* Paulánkat, ki azt oly kedvesen játszotta.

Kedden „A kis alafüsz” került színre, mintaserű jó előadásban. Bátran mondhatjuk, hogy ily kitűnő, minden ízében összevágó előadást rég láttunk a bajai színpadon. *Pálffy Nina* (De Chateau Renard vicomte) elemében volt, tüzzel, elbájoló temperamentummal játszotta szerepét; kedvesen és graciosusan játszotta *Szepesi* Szidi (Mac Donal neje) a tüzesverű, kikapós menyecskét, *Dulits* Mariska pedig bájos Mary volt. A siker orozsláírésében osztoznak *Pálffy* és *Deák* Péter, ki ezen este valósággal felülmúlta magát. Ily kitűnő alakítást, mint a milyen *Deák Tomja* volt, még nem láttuk a direktortól. A többi szereplők is derekasan töltötték be szerepüket. Az aránylag kevés közönség felségosen mulatott.

Szerdán „Brankovics György” történelmi szomorujáték Obornyik Károlytól került színre. *Horváth Ferencz* nyugdíjas színművész fellépével 50 éves szini működésének jubileumaként. A jubiliáns játszotta a czimszerepét igen jól, bar hangja természetesen gyakran cserben hagyta, Kartársai igen szép baberkoszorúval tüntették ki. A többi szereplők is kitűnően oldották meg feladatukat, különösen *Murányi*, *Dulits*, *Lónyai*, *Perezel*, a férfiak közül *Gvárfás*, *Beczko*, *Vadász*.

Csütörtökön *Kantai* Teréz jutalomjátékául „A negyven éves kis leányt” adták. Nagyon óhajtottuk volna, hogy az érdemes, törekvő színészné tiszteletére a közönség töltsen meg a házat, de azért mégis egész nyomatékkal kérjük a színigazgatót, hogy ily burleszk zagyvaságokat ne hozzon színpadra. A jutalmazott különösen oldotta meg nehéz szerepét és mindvégig következetesen adta a fülig sze: elmes, naiv aggszűzet, elragadóan bájos Ceede volt *Murányi*, csupán több tartózkodást ajánlunk neki a szerelmi jelenetekben, ez a figyelmeztetés *Palágyi*nak is szól, *Dulits* Mariska, kedves és herczig volt, mint mindig *Alice* szerepében, a férfiak *Palágyi*, *Beczko*, *Vadász*, jelen oldották meg meglehetősen hiádatlan szerepüket.

Pénteken harmadszor adták a „Gyurkovics Leányok” felt ház előtt, mely ismételt bizonyítéka a fent mondottaknak. A darabot *Dulits* Mariska jutalomjátékául adták, kinek a műpártoló közönség remek bokrétaival kedveskedett. Meg is érdemelte a kitüntetést, mivel oly remekül és bájosan játszotta el a hamiskás Miczi szerepét, hogy minden egyes jelenését tapsal jutalmazta a nézőter. Jók voltak még *Murányi*, *Vadász* és *Palágyi*, bár ez utóbbi nem bírta azt a sikert elérni, melyet *Szabó* az előző előadásokon ebben a szerepben aratott.

Premier

Kerékpárok

24 év óta

Elsőrangu

Gyártmány

Képviselő: **Steiner Károly Baján.**

BERNDORFER EDE

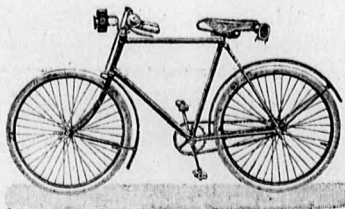
→ divat-, illatszer- és kerékpár raktára BAJÁN. ←

Raktáron tartok állandóan

valódi angol

és legjobbnak elismert gyártmányu női-, férfi- és gyermek gépeket a legjutányosabb árban és a legelőnyösebb részletfizetések mellett.

Javítások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Mindennemű kerékpár felszerelések raktáron tartatnak.

Ajánlom továbbá dúsan felszerelt divat- és toilette különlegességeimet. Illatszerek, keztük, kezdett himzések, himző pamutok, selymek legnagyobb választékban.

Nap- és esernyők legnagyobb gyári raktára.

Nagy kerékpár-iskola megnyitás!

(iskola-utca, 458. sz. saját házamban.)

Ingyenes oktatás a kerékpározásban.

Szenzáció!
Szenzáció!

Butor-eladás!

Szenzáció!
Szenzáció!

40°-al olcsóbb mint máskor!

Azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy **saját készítményü.** kizárólag **szolid és száraz fából** készült butoraimat u. m. háló-, szalon-, ebédlő- és szoba berendezéseket, barock, ó-német renaissance és angol stylusban **minden versenyt kizáró áron** adhatok és pedig:

Hálószoa fekete márvány matt vagy félmatt	135 frt.	Kredenz fekete márvány matt vagy félmatt	50 frt.
Hálószoa fekete márvány faragott	775 frt.	Kredenz „ „ faragott	60 frt.
Hálószoa „ „ angol stylben	180 frt.	Kredenz „ „ nyitott középpel	70 frt.
Hálószoa „ „ oszlopos	200 frt.	Kredenz „ „ oszlopos nyitott középpel	80 frt.
Hálószoa „ „ barock	330 frt.	Kredenz „ „ 3 ajtós oszlopos	125 frt.
Salon garnitur selyem szövet	100 frt.	Ebédlődivány kupolával valódi szőnyeg	75 frt.
„ „ plüs	120 frt.	Consol tükör oszlopos magas	45 frt.
„ „ bouret	75 frt.	Könyvszekrény faragott	32 frt.

Ebédlő asztal, íróasztal, trumeau, szalon asztal, varró asztal, otománok, vasbutorok, hajlitott butorok, matraczok stb.

BARNA ALBERT

kárpitos és diszitő butorraktára Baján.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Egy évi jótállás.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	jutalom	Korona
1	nyer. á	600000
1	nyer. á	400000
1	nyer. á	200000
2	nyer. á	100000
1	nyer. á	90000
1	nyer. á	80000
1	nyer. á	70000
2	nyer. á	60000
1	nyer. á	40000
5	nyer. á	20000
1	nyer. á	25000
7	nyer. á	20000
3	nyer. á	15000
31	nyer. á	10000
67	nyer. á	5000
3	nyer. á	3000
432	nyer. á	2000
763	nyer. á	1000
1238	nyer. á	500
90	nyer. á	300
31700	nyer. á	200
3900	nyer. á	170
4900	nyer. á	130
50	nyer. á	100
3900	nyer. á	80
2900	nyer. á	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

A negyedik nagy magy. kir. osztályosorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

100.000 sorsjegyre **ujból** 50.000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyereségi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen **tizenhárom millió 160.000** koronát sor-solnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény a leg-szerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sors-jegyeket** a tervezerinti **eredeti árban** és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet	6. — frt
„ fél „ „ „	3. — „
„ negyed „ „ „	1.50 „
„ nyolcad „ „ „	— 75 „

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenehetik.

Kérjük a **rendelvényeket** mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi április hó 24-ig

mely napon a huzás van hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztályosorsjáték

főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4 a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőink-nek: rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó

Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget

Török A. és Társa uraknak Budapest.

I. osztályu magy. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

frt utánvételre kérem
postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

OSAN Legjobb a száznak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket.

OSAN-szájain üvegekben ára 80 k.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 k.

RÓZSATEJ Legjobb és legújszerűségesebb szappanos. 1 üveg 1 frt, hosszaváló Balsam- és szappan 50 k. (Orientalische Rosenmilch.)

GANNIJENE a legjobb HAJFESTŐSZER sötétzőkére, barnára, és fokotérol. Ára 2 frt 50 k.

Törvényesen védve, lelkiismeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-tele. **MÁDOR**-gyógytárban Váci-körút 11., továbbá minden gyógyszerárban, drogueriákban és parfümeriákban. Szét-küldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, fenti cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céggel intézendők. Prospektus ingyen.

NITENTETIE: London, Párizs, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

Bajai raktár:
Hoffenreich Károly Konstantin
gyógyszertára.

Richter-tele Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az ide megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megváltozó, fájdomosítá-pító bedörzsölésésként alkalmazták Közvetlenül, csuszol, tag-szagra támasztás és megpuhításoknál és az orvosok által bedörzsölés-re is mindig Ekvátrában rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Ekvátrában Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem tükös szer, hanem igazi nepszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban megadom minden gyógyszerárban kész-letben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá kell lenni, mert több kisebbbirtékú utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-jegy és Richter cégjegyzék nélkül mind nem ve-lődit utasítsa vissza.

RICTER F. AD. és társa, ct. és bír. udvari szállítók. NUBOLSTADT.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.